

TEKSTİL TASARIMINDA ESKİZ
ÇİZİMİNİN ÖNEMİ**The Importance of Sketch Drawing in Textile Design*Pınar ARSLAN¹, Özge ÖZTÜRK²

ÖZET

Eskiz, tasarımcının zihnine birtakım çağrışım, sözcük, görsel, ses ya da koku yoluyla aldığı karmaşık bilgiyi, zihnin çeşitli süzgeçlerinden geçirerek soyut fikirlerin somut hale dönüştüğü tasarım sürecinin ilk aşamasını oluşturan taslak çizimlerdir. Tasarım düşüncesinin gerçekleştirilmesinde fikirlerin temelini oluşturan ve şekillenmesini sağlayan eskiz, birçok alanda olduğu gibi tekstil alanında da oldukça önemlidir. Tekstil tasarımında özgün, yenilikçi ve yaratıcı fikirlerin bir temadan yola çıkılarak somutlaştırılmasında, şekillenmesinde, uygulanmasında eskize ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü lisans ikinci sınıf öğrencilerinin verilen tema doğrultusunda çizdiği eskiz çalışmalarını incelemek çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Tema-tasarım hikâyesi-anahtar kelimeler doğrultusunda deneysel bir araştırma metodu kullanılarak hazırlanan çalışmada lisans öğrencileri tarafından çizilen eskizler değerlendirilerek, desen tasarımında ön tasarım aşamasının önemine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, tekstil tasarımı, eskiz, desen

ABSTRACT

Sketch are a preliminary drawing that constitutes the first stage of the design process, in which the designer transforms complex information received through associations, words, visuals, sounds, or smells into concrete forms by filtering it through various mental processes. As a tool that forms the basis of ideas and enables their development in the realization of design thinking, sketch is highly important in the field of textile, as in many other fields. In textile design, sketching is required for the concretization, shaping, and application of original, innovative, and creative ideas derived from a theme. In this context, the aim of this study is to examine the sketches drawn by second-year undergraduate students of the Textile Design Department at Ankara Hacı Bayram Veli University Faculty of Art and Design, based on a given theme. In the study, which was prepared using an experimental research method based on theme–design story–keywords, the sketches drawn by undergraduate students will be evaluated, and the importance of the pre-design stage in pattern design will be emphasized.

Keywords: Design, textile design, sketch, pattern

*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen “Uluslararası Genç Bilim ve Sanat İnsanları Sempozyumunda” 21 Kasım 2024 tarihinde özet bildiri, sözlü sunum olarak sunulmuştur

¹ ORCID: 0000-0002-6917-3642 Doç. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü, pınar-arslan@windowslive.com

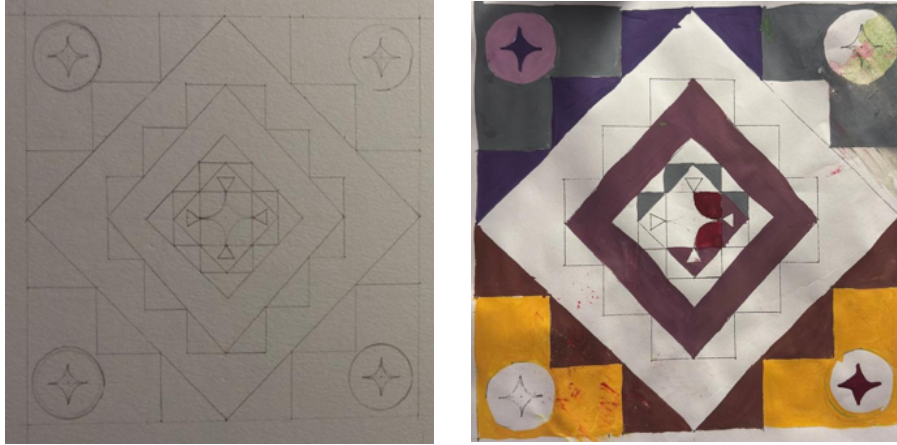
² ORCID: 0000-0003-1707-9184 Arş. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü, ozgeozturk19922@gmail.com

GİRİŞ

İnsan fiziksel çevresinden edindiği bilgileri toplayıp işleyerek zamanı geldiğinde kullanmaktadır. Zihinde gerçekleştirilen bu eylemlerin sonucu olarak insan sürekli düşünen bir varlıktır (Topaloğlu ve Kılıçaslan, 2023:92). Chan'e göre (2008) insan bilişini oluşturan temel zihinsel aktiviteler; duyular aracılığı ile fiziksel dünyadan veri toplamak, toplanan verileri işleyerek bilgiye dönüştürmek, gelecekte tekrar kullanmak üzere depolamak olarak ifade edilmektedir. Bu faaliyetlerin bir sonucu olarak ise insan bir durumla ilgili kapsamlı bir kavrayışa sahip olabilir ya da bir problemi çözebilir. Problemleri çözmek için benzer bilişsel aktivitelerin gerçekleştirilmesi gereken tasarım kavramı bir eylem ve bir ürün olarak ortaya çıkmaktadır (Akt., Kondakçı ve Tong, 2021:97).

Tasarım kavramını, Cross (2006) insan zekasının en yüksek biçimlerinden biri olarak ifade ederken; Norman (2013:229-242) ise tasarımı, ihtiyaçlara yönelik problemleri belirlemek ve belirlenen problemlere yönelik doğru hipotezler kurarak, çözümlere ulaşmak olan ve bunun yanında karmaşık bir faaliyeti temsil eden bir kavram olarak açıklamaktadır. Başka bir ifade ile tasarım, zihinsel planlama, bir olguyu bir bütün olarak zihinde canlandırma, şematik olarak düzenleme, bir olgunun örüntü ya da model olarak taslağını çıkarma, bir şeyi yapmak için bir plan ya da şemayı zihinde canlandırma olarak da tanımlanabilir (Demirarslan ve Demirarslan, 2020:14).

Örme, dokuma, baskı olmak üzere çeşitli kumaşların tasarlama sürecini ifade eden Tekstil Tasarımı duvar kağıdından, iç mekân tasarımına, giyime, moda, mimariye kadar tasarım alanlarını içine dahil eden kapsamlı bir alan olarak ifade edilmektedir (Arslan, 2021:201).

Görsel 1. Eskiz çizimi ve renk denemesi (Kuzucu, 2024).

Tasarım sürecinin erken tasarım evresinde resim ve mimarlık alanlarında olduğu gibi, tekstil tasarımı alanında da tasarımcılar, zihinlerinde canlandırdıkları soyut fikirlerini somut olarak aktarabilmek için görsel ifade tekniklerinden biri olan eskizi kullanmaktadırlar.

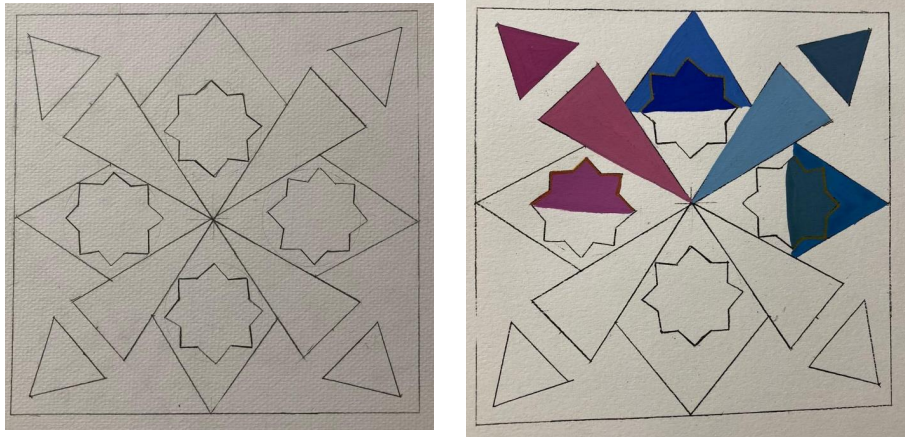
Eskiz, Hasol (1998), Fransızca "esquisse" sözcüğünden gelmekte olup; kelime anlamı olarak bir tasarımın ön taslağı şeklinde tanımlanmaktadır (Akt., Demirarslan ve Demirarslan, 2020:15). Yıldırım ve Kavut' a (2024:189) göre ise eskiz, tasarlayıcının iç dünyasıyla bağlantı kurduğu öznel bir deneyim, yaratıcı bir ifade biçimi ve görsel düşünme aracıdır. Başlıca sanat, resim ve mimarlık dallarıyla ilişkilendirilebilecek farklı katmanların olduğu yaratım biçimidir. Bununla birlikte tasarlayıcı ise

öznenin algı, birikim ve deneyimlerinin aktarımında tasarlama ediminin ve tasarım süreçlerinin bir parçası olan zihinsel araçtır.

Eskiz çalışmaları, beyindeki soyut düşünceyi somut hale dönüştürerek yaratıcı katkılar sağlarken aynı zamanda zihinde yeni bilgiler oluşmasına ve bu yeni bilgilerin tekrar zihinde yorumlanarak şekillenmesini sağlar (Tapkı, 2024:248). Ayrıca tasarımcının kendisiyle ya da başkalarıyla iletişim kurmak amacıyla da ürettiği eskizler, belleği ve bilgi işlemeyi artırmak için zihni bazı yüklerden kurtaran, bilişsel bir araç olarak hizmet eden dışsal temsilcilerdir. Şematik bir şekilde sunulan ve gerçekliği olduğu gibi yansıtmayan eskiz çizimleri, gerçekliğin kavramlarını iletirler (Tversky, 2022: 2). Eskizler tasarım sürecinde düşüncelerin oluşması, görsel olarak ifade edilmesi, geliştirilmesi, yaratıcılık ve problem çözme ilişkisi açısından da değişme uyum sağlayabilen tasarımın temel araçlarından biridir.

Tasarımcının zihindeki konseptleri kâğıda aktarırken ön tasarım fikirlerinin oluşmasında farkındalık yaratan ve bu farkındalık ile tasarım sürecinin yönünün belirlenmesine yardımcı olan eskiz çizimi, tasarımcı için yaratıcı bir keşif alanı sağlarken aynı zamanda oluşturulan koleksiyonların benzersizliği ile tasarımların özgünlük ve estetik bir kimlik kazanmasına da yardımcı olmaktadır. Bu kapsamda, özellikle tekstil tasarımında desen, doku ve motif gibi unsurların denenmesi sürecinde hayati bir yere sahip olan eskiz çiziminin önemini vurgulamak ve incelenen çalışmalar ile eskiz çiziminde farkındalık yaratmak çalışmanın önemini oluşturmaktadır.

Tekstil tasarımında özgün, yenilikçi ve yaratıcı fikirlerin bir temadan yola çıkılarak somutlaştırılmasında, şekillenmesinde ve uygulanmasında eskize ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Tekstil Tasarımı Bölümü lisans ikinci sınıf öğrencilerinin verilen tema doğrultusunda çizdiği eskiz çalışmalarını (Bkz. Görsel 1 ve Görsel 2) incelemek çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Görsel 2. Eskiz çizimi ve renk denemesi (Şahan, 2023).

Tema, tasarım hikâyesi ve anahtar kelimeler doğrultusunda deneysel bir araştırma metodu kullanılarak hazırlanan çalışmanın evreni Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Tekstil Tasarımı Bölümü lisans ikinci sınıf öğrencilerinden 7 kişi; örnekleme ise 7 öğrencinin belirledikleri tema doğrultusunda çizerek renklendirdikleri toplam 35 adet eskiz çizimidir. Öğrencilerin tema-tasarım hikâyesi-anahtar kelimeler doğrultusunda tasarladıkları eskiz çizimlerine araştırma kapsamında yer verilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Çalışma kapsamında öğrenciler tarafından belirlenen temalar doğrultusunda hazırlanan 7 öğrencinin 35 adet eskiz çalışmaları incelenmiş ve temalar, tasarım hikayeleri, anahtar kelimeler ile eskiz çizimleri, renk denemeleri, motiflerin renklendirilmiş halleri ayrıntılı olarak sunulmuştur (Bkz. Örnek 1-2-3-4-5-6-7).

Örnek 1:

Öğrenci Adı Soyadı: Buket KABAÇALI

Tema: Geçmişin Güncel İzleri

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Geleneksel Kültür

Tasarım Hikayesi: “Tasarımlar cesur, köşeli şekillerin ve turuncu, kırmızı, mavi, yeşil ve kahverenginin tonlarını içeren canlı renklerin çarpıcı bir kombinasyonunu içermektedir. Üçgen, baklava ve dörtgen vb. geometrik yapıya sahip sembolik motiflerin tekrarı görsel olarak dinamik ve ritmik bir kompozisyon etkisi yaratırken, simetrik düzenlemeler, pozitif ve negatif alanın dengeli kullanımı, desenlerde öne çıkmaktadır.

Bu canlı ve renkli geometrik kompozisyonlar, Türk sanatının geleneksel motiflerinden ilham alırken, desenlerde yer alan muska, insan, göz, akrep, koç boynuzu vb. sembolik motifler aynı zamanda Türk sanatının zengin kültürel mirasından izleri yansıtmaktadır. Tasarlanan desenlerde zengin geleneksel kültürün büyüleyici etkisi modern bir dokunuştan yola çıkılarak çağdaş bir yorumla sunulmuştur.”

Örnek
No

Eskiz Çizimleri

Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

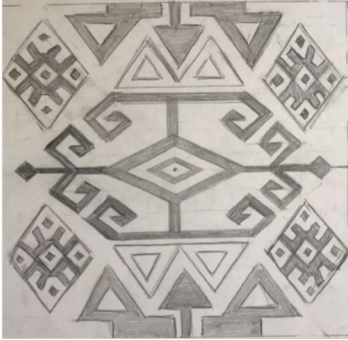
1

2

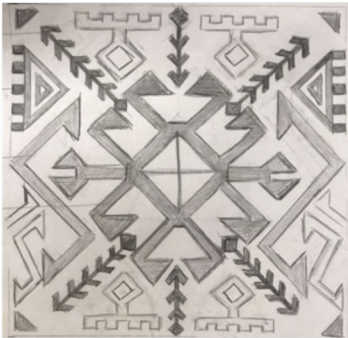
3

4

5

Örnek 2:

Öğrenci Adı Soyadı: Merve SERT

Tema: Sembolik Motifler

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Geleneksel Kültür

Tasarım Hikayesi: “Kültürleri tanımlamak, kimlikleri ortaya çıkarmak ve geleneği korumak gibi işlevi bulunan motifler, kültürlere ait değerler sistemidir. Bir bölgenin coğrafi koşulları, hayvanları, bitki örtüsü vb. unsurlar motif biçimlerinin oluşmasında etkili olmaktadır. Değişik coğrafyalarda yaşam sürmüş bir toplum çok kültürlülüğünü motiflerine yansıtmaktadır. Her motif bambaşka bir anlam yük-lüdür ve yaşanmışlık izleri taşır.

Desenler, geleneksel sembolik motifleri modern anlayışla yeniden yorumlayarak, kültürel de-ğerleri hatırlatma ve yaşatma amacıyla tasarlanmıştır. Motifler renk, denge, hareket ve ritimler ile tek-düzeden uzak, düzenli ve dengeli şekilde yerleştirilmiştir.”

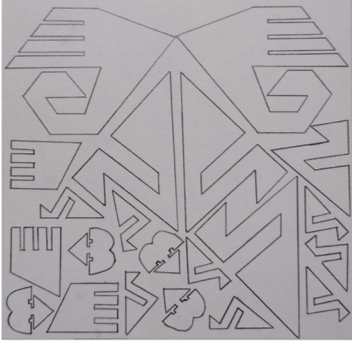
Örnek
No

Eskiz Çizimleri

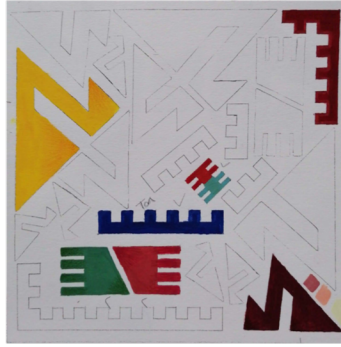
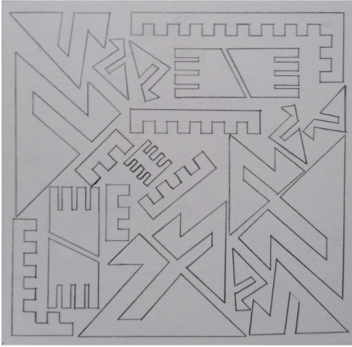
Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

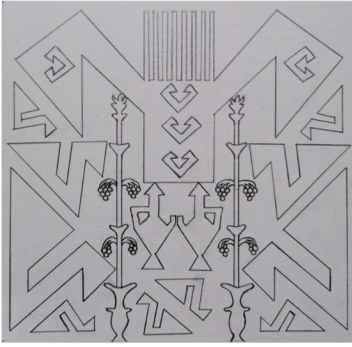
1

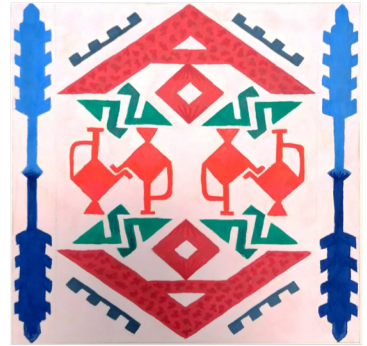
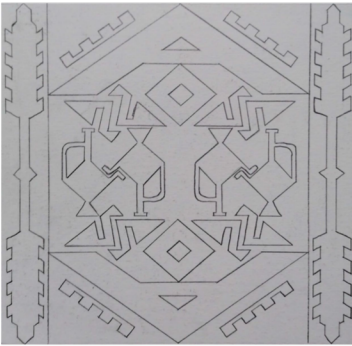
2

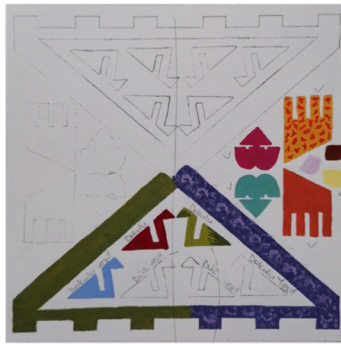
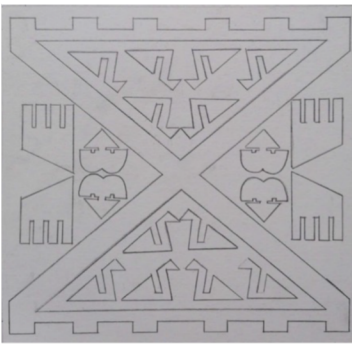
3

4

5

Örnek 3:

Öğrenci Adı Soyadı: Demet ŞAHAN

Tema: Farklılıkların Uyumu

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Geleneksel Kültür

Tasarım Hikayesi: “Türk kültüründe el dokuması halılarda kullanılan yıldız, tılsım, eli belinde, pıtrak, su yolu, bereket, koç boynuzu vb. sembolik motifler inançları, duyguları, düşünceleri ve yaşam biçimleri ifade etmektedir. Kültürel mirasın parçası olarak geçmişle günümüz arasında bir köprü görevi oluşturmaktadır. Tasarımlar, Türk motiflerinin dışına çıkmadan kültürümüzde yer alan motifler kullanılarak oluşturulmuştur. Türk kırmızısı, mavi, yeşil ve kahverengi renklerinin tercih edildiği desenler, ev tekstili, duvar halısı ve nevresim için tasarlanmıştır.”

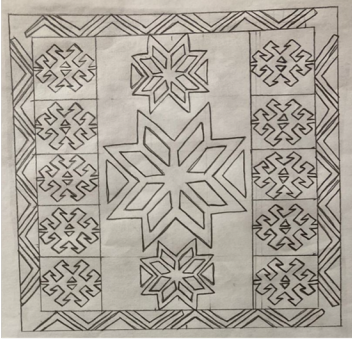
Örnek
No

Eskiz Çizimleri

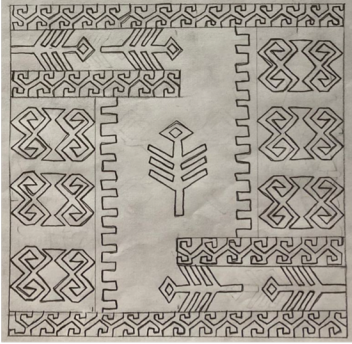
Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

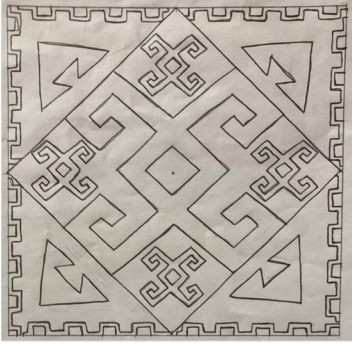
1

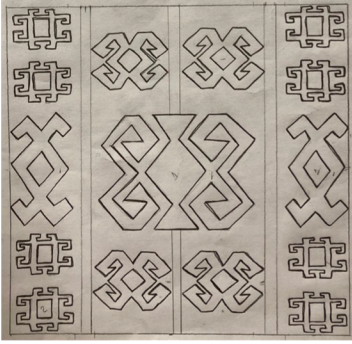
2

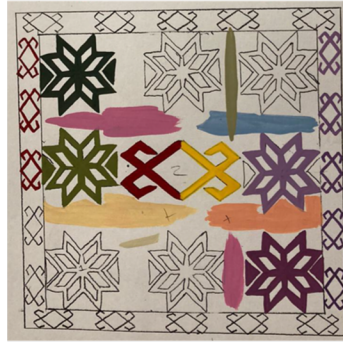
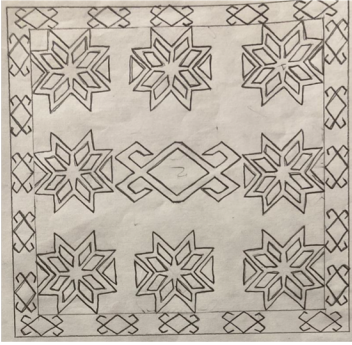
3

4

5

Örnek 4:

Öğrenci Adı Soyadı: Sudenaz ÇÜRÜK

Tema: Kültürlerin Bütünlüğü

Anahtar Kelimeler: Kültür, Endemik Bitkiler

Tasarım Hikayesi: “Tasarım hikayesinde konunun çıkış noktası olan kökleri eskiye dayanan üç farklı ülkenin (Japonya, Hindistan, Afrika) kültürlerinde bulunan endemik bitkilerin bir arada kullanıldığı desenlerin tasarlanması amaçlanmaktadır. Bu konunun seçilmesinin en önemli nedeni, birbiri ile ilgisiz olan bu kültürlerin birleşiminden oluşturulan tasarımların sonuçları ve onlara özgü bitkilerin farklı kültürler tarafından bilinmesini ve tanınmasını sağlamaktır.

Uygulanan motiflerde hem o kültürü tanıtan hem de bitkilerin birleşiminden yararlanılarak farklı bir bitki görünümünün nasıl sağlanabileceği gösterilmektedir. Renksel olarak ise bitkilerin hem doğal renklerini hem de farklılaşma ve diğer kültürlerle uyum sağlaması bakımından çeşitli renkler kullanılmıştır.

Kumaşlar genel olarak hem kıyafetlerde hem de dokulu duvar kağıtları olarak kullanılabilir ve her kesime hitap edebilecek şekilde tasarlanmıştır.”

Örnek
No

Eskiz Çizimleri

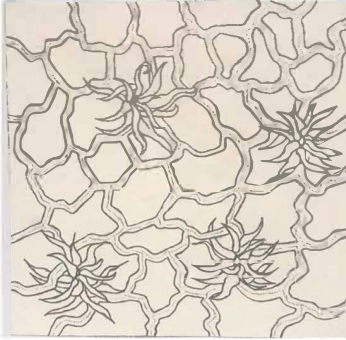
Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

1

2

3

4

5

Örnek 5:

Öğrenci Adı Soyadı: İrem KUZUCU

Tema: İtalyan Mimarisi: Kilise ve Müzeler

Anahtar Kelimeler: Mimari, Kültür

Tasarım Hikayesi: “Tasarımlar oluşturulurken daha çok Yunanlar ve Etrüskler, Antik Roma, Erken Hristiyan ve Bizans mimarisi, Romanesk Mimari tarzlarından esinlenilmiştir. Özellikle İtalya’nın kültürü, binlerce yıllık tarihi bölgeleri, tarihi ve mimarisi, harika köy ve kasabaları, sahilleri ve aynı zamanda yemek kültürü tasarımların çıkış noktası olarak önem taşımaktadır.”

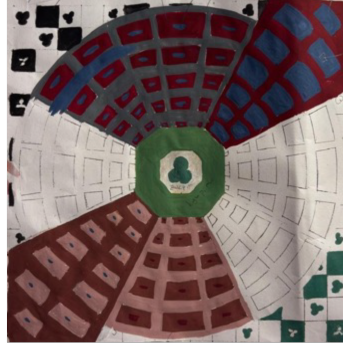
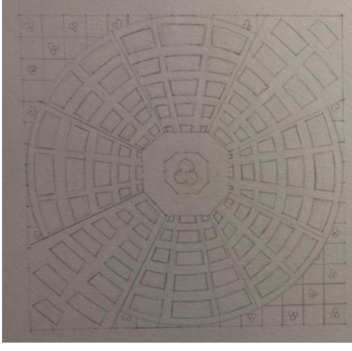
Örnek
No

Eskiz Çizimleri

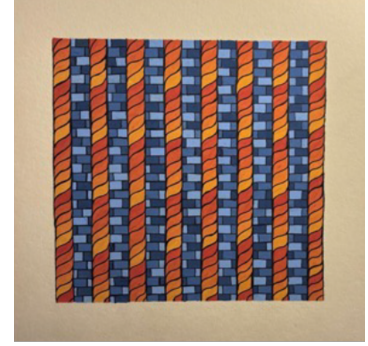
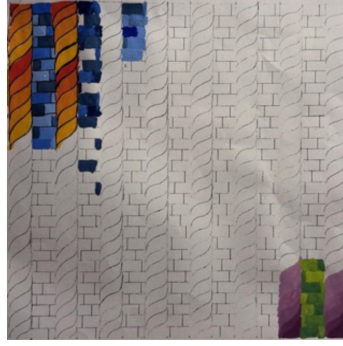
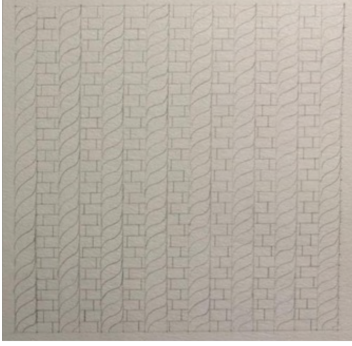
Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

1

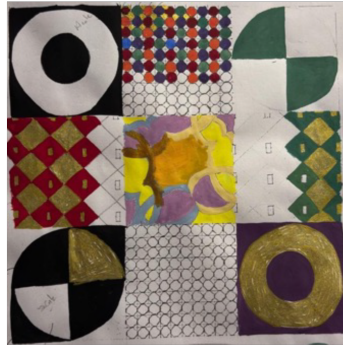
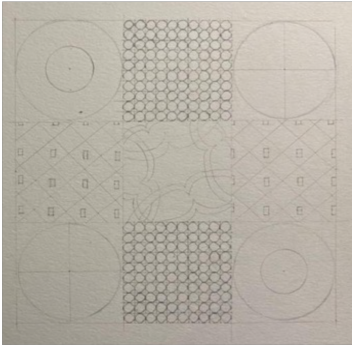
2

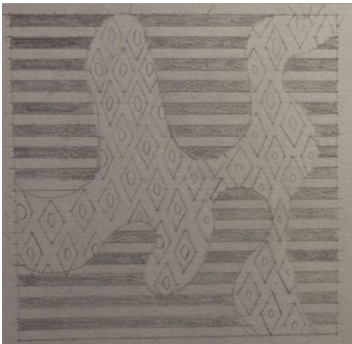
3

4

5

Örnek 6:

Öğrenci Adı Soyadı: Ayae BOUTTARINE

Tema: Fas'ın Kültürel Mirası

Anahtar Kelimeler: Kültür, Mozaik desenleri

Tasarım Hikayesi: “Fas, köklü tarihiyle farklı medeniyetlerin buluşma noktası olmuş bir ülkedir. Ayrıca Berberi kültürünün temelleri üzerine, Endülüs'ün etkisi ve İslamiyet'in gelişiyle sanat ve mimaride büyük bir gelişme yaratılmıştır. Bu bağlamda Fas'ın zengin kültürel mirası tasarımın ana temasını oluşturmaktadır. Fas'ın mimarisinde, geleneksel mozaiklerinde, el sanatları ve işlemlerindeki estetik detaylar, kültürel öğeler, renklerin ve motiflerin bir araya gelerek nasıl etkileyici desenler oluşturabileceği tasarımların çıkış noktasıdır.

Bu konunun seçilmesinin nedeni ise geçmişten günümüze kadar uzanan bir kültürü modern bir şekilde kumaş tasarımına yansıtarak geleneksel ile yenilikçi bir dokunuşu bir araya getirmektir. Tasarımlarda Fas mozaiklerinden, tabaklardan, ahşap veya metal kapılar ve kumaşların üzerindeki işlemlerden esinlenilerek geometrik motifler oluşturulmuştur.

Motiflerdeki desen ve renkler, kültürün canlılığını temsil etmektedir. Fas'ın enerjisini yansıtmak için ise canlı ve sıcak renkler seçilmiştir. Birbirini tamamlayan ve uyum içinde olan bu renkler, tasarımın bütünlüğünü sağlarken geleneksel Fas renk paletini modern bir bakış açısıyla buluşturmaktadır.”

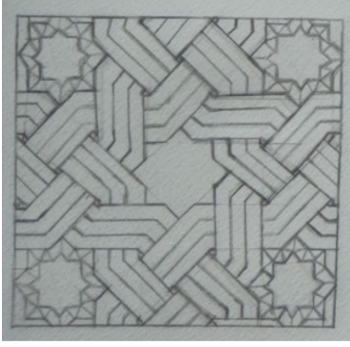
Örnek
No

Eskiz Çizimleri

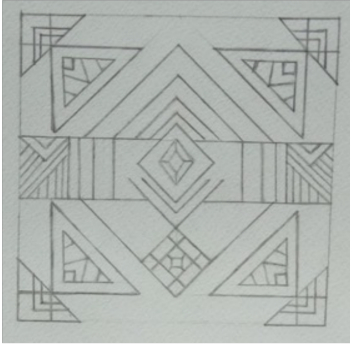
Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

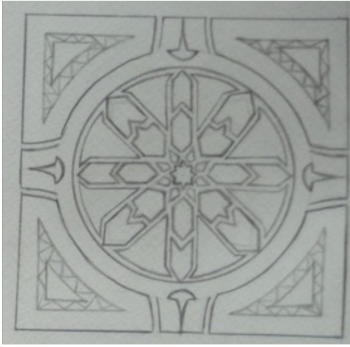
1

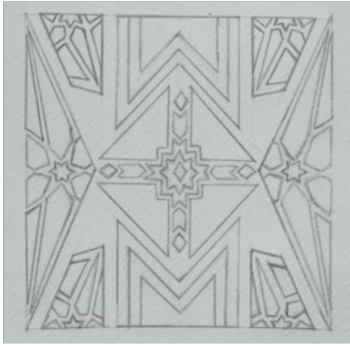
2

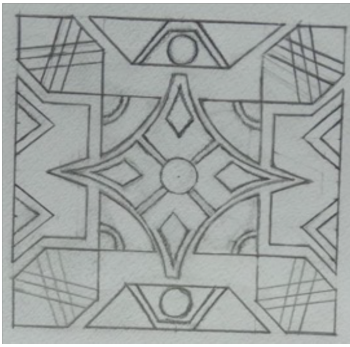
3

4

5

Örnek 7:

Öğrenci Adı Soyadı: Elif ALİPAŞA

Tema: Kristallerin Enerjisi

Anahtar Kelimeler: Enerji, Kristal

Tasarım Hikayesi: “Yüzyıllardır iyileşmenin ve şifalanmanın yollarını arayan insanoğlu çaylar, egzersizler, meditasyon gibi yöntemler geliştirmiştir. Ancak ihtiyacım olan pozitifliği hayatıma getiren ve bu yöntemler arasında önemli bir yere sahip olan kristaller, enerjinin temizlenmesini, yükseltilmesini ve şifalanmayı sağlamaktadır. Bazı kaynaklar kişinin beklentiye göre bazıları ise doğum haritasına göre kristal önermektedir. Benim önerim ise kullanılacak kristal ile bağ kurmak ve onu doğrudan hissetmektir. Kristallerden ilham alınarak oluşturulan tasarımlarda kristallerin kırılmaları ve renk tonlarının harmonisi ile enerjisinin yansıtılması amaçlanmıştır.”

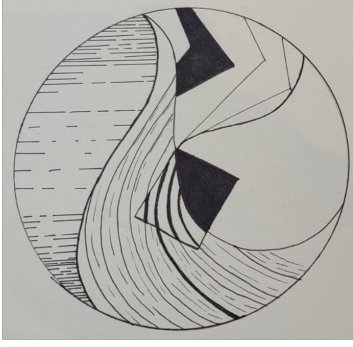
Örnek
No

Eskiz Çizimleri

Renk Denemeleri

Renklendirilmiş Hali

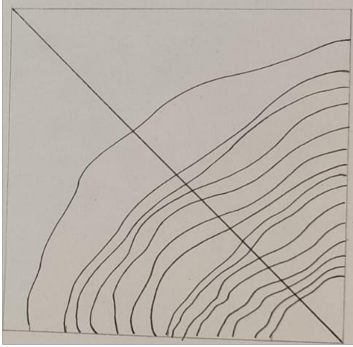
1

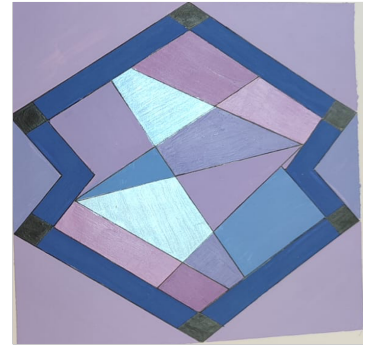
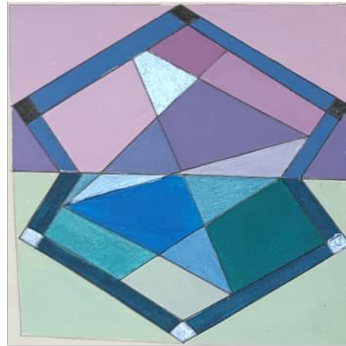
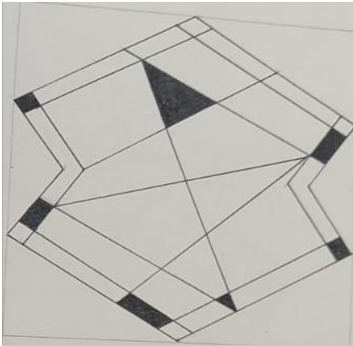
2

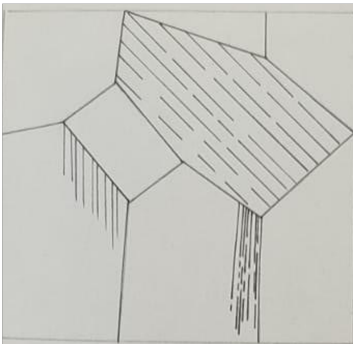
3

4

5

SONUÇ

Tasarım sürecinin yapı taşı olan eskiz çizimi, tasarımcılara hem görsel bir ifade hem de kavramsal bir rehberlik sunan, tasarım sürecindeki deneme-yanılma aşamalarını hızlandırarak daha etkili ve verimli bir sonuca ulaşılmasına katkıda bulunan, henüz olgunlaşmamış fikirlerin ortaya çıkışını ve somut biçime dönüştürülmesini sağlamaktadır.

Tasarımcılar, eskiz çizimleri aracılığıyla motif/desen ve renk kombinasyonlarının nasıl bir araya geleceğini önceden keşfederek, nihai ürüne dair net bir vizyon geliştirebilmektedir. Bu bağlamda, tekstil tasarımında eskiz çizimi, yalnızca görsel bir ifade biçimi olmanın ötesinde, yaratıcı sürecin vazgeçilmez bir parçası olarak tasarımcıların fikirlerini şekillendirmelerine olanak tanınması açısından önemli bir yere sahiptir.

Tekstil tasarımında eskiz çiziminin önemini vurgulamak amacı ile hazırlanan çalışma kapsamında, çizimlerde anahtar kelime olarak genellikle “geleneksel kültür, mimari” sözcükleri örneklerde kullanılmış ve bunlara ek olarak tema kapsamında farklı anahtar kelime belirlenmiştir. Çizimler çeşitli temalar kapsamında belirlenen anahtar kelimeler doğrultusunda öğrenciler tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan her tema için eskiz çizimleri ile renk denemeleri yapılmış ve renk denemeleri içinden bir tanesi seçilerek eskiz çizimi renklendirilmiştir. Temalar doğrultusunda hazırlanan ve çalışma kapsamında incelenen 35 adet eskiz çiziminde kullanılan motiflerin genellikle geometrik esasa dayalı sembolik üslup ile tasarlandığı, anahtar kelimeler açısından bakıldığında ise motiflerin çoğunlukla geleneksel kültür ağırlıklı temalardan oluştuğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, öğrencilerin çeşitli temalardan yola çıkarak genellikle geometrik tarzda özgün eskiz çizimleri yaptığı anlaşılmaktadır. Araştırma kapsamında ortaya çıkan eskiz çalışmaları doğrultusunda her öğrenci yaratıcılığını kendi zihin dünyası ve hayal gücü ile bütünleştirdiği ve eyleme geçirdiği takdirde birbirinden farklı, yaratıcı ve özgün tasarım fikirlerini ortaya koyacağı düşünülmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

The preliminary study or draft drawings that constitute the first stage of the design process, in which abstract ideas are transformed into concrete by passing the complex information that the designer receives into his mind through a number of associations, words, visuals, sounds or smells through various filters of the mind, are called sketches. Sketching, which is the building block of the design process, is one of the basic tools of design that offers both visual expression and conceptual guidance to designers, contributes to achieving a more effective and efficient result by accelerating the trial-and-error stages in the design process, the emergence and transformation of immature ideas into concrete form, and adaptability to change in terms of problem-solving relationship.

As in the fields of painting and architecture, sketching is also very important in the field of textiles to predetermine the formation, development and functionality of the design form. Within the scope of the research, especially pattern, texture, motif and color etc. in textile design. The importance of sketching in the use of elements is emphasized.

In textile design, sketches are needed to concretize, shape and implement original, innovative and creative ideas based on a theme. In this context, the aim of the study is to examine the sketches drawn by the second-year students of Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Art and Design, Department of Textile Design in line with the given theme.

The population of the study, which was prepared using the experimental research method, is 7 second-year undergraduate students of Ankara Hacı Bayram Veli University, Department of Textile Design, and the sample is a total

of 35 sketches drawn and colored by 7 students in line with the theme they determined. Within the scope of the research, sketch drawings designed by the students in line with the theme-design story-keywords were included. In this context, in the examined samples; within the theme of *Traces of the Past in the Present*, sketches were created by drawing inspiration from traditional motifs of Turkish art, using geometric forms and vibrant color combinations. Rhythmic and dynamic compositions were achieved through the repetition of symbolic motifs such as triangles, lozenges, and quadrilaterals, while symmetry and the balance of positive and negative space were emphasized. Traditional cultural heritage was reinterpreted within a contemporary pattern approach with a modern perspective.

In the sketches prepared in line with the theme of *Symbolic Motifs*, the function of motifs in reflecting cultural identity and value systems was prioritized. Motifs shaped by different geographies were transferred into patterns with their inherent meanings and reinterpreted through a modern approach. A balanced and orderly composition was adopted, supported by elements such as color, balance, and rhythm.

Within the theme of *Harmony of Differences*, drawings were created by utilizing traditional Turkish carpet motifs, and cultural values and lifestyles were reflected through motifs such as stars, fertility symbols, ram's horns, and waterway patterns. Designs using a traditional color palette were developed for various applications by establishing a connection between past and present.

In the theme of *Unity of Cultures*, original patterns were created by combining endemic plants from the cultures of Japan, India, and Africa. Through the integration of different cultures, new visual forms were obtained, and plant motifs were supported by both natural and harmonious color schemes, resulting in versatile design approaches.

In the theme of *Italian Architecture: Churches and Museums*, sketches were inspired by historical styles such as Ancient Roman, Byzantine, and Romanesque architecture. Italy's rich cultural and architectural heritage was taken as the main source of inspiration and reflected in the patterns.

Within the theme of *Cultural Heritage of Morocco*, geometric motifs were developed by drawing inspiration from Moroccan architecture, mosaic patterns, and handicrafts. Traditional motifs were reinterpreted with a modern perspective, and cultural richness was emphasized through vibrant and warm colors. The coexistence of traditional and innovative approaches was highlighted in the designs.

In the theme of *Energy of Crystals*, sketches were inspired by the energy, healing, and transformative properties of crystals. The fractured structures and color transitions of crystals were reflected in the designs, creating a visual harmony and expressing their energy through patterns.

Within the scope of the study, it was observed that the keywords "traditional culture" and "architecture" were predominantly used in the drawings prepared to emphasize the importance of sketching in textile design, along with additional keywords determined according to each theme. Students created sketches based on the given themes and keywords, conducted color trials for each theme, and selected one to finalize their colored sketches. It was understood that the motifs in the examined sketches were generally designed in a geometric, symbol-based style. Moreover, the motifs were largely based on themes centered on traditional culture. As a result, it was concluded that students developed original and creative sketches based on various themes. Accordingly, the sketching process is considered to play a significant role in revealing students' creativity.

KAYNAKÇA

- Arslan, P. (2021). Creative Process in Textile Pattern Design: Wallas' Four-Stage Model. *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, 14(85): 199-218.
- Chan, C. S. (2008). *Design cognition: Cognitive science in design*. China Architecture & Building Press
- Cross, N. (2006). *Designerly Ways of Knowing*, London: Springer Verlag.
- Demirarslan, D. ve Demirarslan, O (2020). *Tasarım ve Tasarım Süreci*, Kocaeli: İKSAD Publishing House.
- Hasol, D. (1998). *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü*. İstanbul: YEM Yayınları.
- Norman, D. (2013). *The Design of Everyday Things*. New York: Basic Books.
- Kondakcı, E. ve Tong, H. (2021). Effect of Experience and Sketching on Design Productivity in the Early Phases of Architectural Design. *JCoDe: Journal of Computational Design*, 2(1), 95-136.
- Tapkı, S. (2024). Mimari Tasarımın Erken Tasarım Evresinde Eskizinin Yaratıcı Düşünmeye Etkisi. *Beykoz Akademi Dergisi*, (Özel Sayı): 248-274.
- Topaloğlu, S. ve Kılıçaslan, H. (2023). *Mimari Tasarım Eğitiminde Eskiz: Bir Atölye Deneyimi*. M. E. Başar ve İ. Acar Ata (Ed.). (2023). *Mimarlık, Planlama ve Tasarımda Öncül ve Çağdaş Çalışmalar* (s.89-106), İzmir: Duvar Yayınları.
- Tversky, B. (2022). What do Sketches say about Thinking? <https://www.researchgate.net/publication/2541825> Erişim Tarihi: 14.11.2024

Yıldırım, B. ve Kavut. İ.E. (2024). Tasarım İmgesinde Teknoloji Etkisinin Eskiz Olgusu Üzerinden Okunması. *yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, (31), 189-200. doi: 10.17484/yedi.1296890.

Görsel Kaynaklar

Ayae BOUTTARINE

Buket KABAÇALI

Demet ŞAHAN

Elif ALİPAŞA

İrem KUZUCU

Merve SERT

Sudenaz ÇÜRÜK